

Hirvikosken Eränkävijät

HISTORIA

1961-2011

Laatinut Arto Vuorela

JOHDANTO

Kunnollisen historian kirjoittaminen vaatii aikaa ja pitkää tutkimustyötä eri arkistoista. Samoin haastatteluja tulisi suorittaa vanhemmilta henkilöilta, jotka ehkä muistavat asioita, joita arkistoista ei löydy. Nykyaika on kiireistä ja täytyy myöntää, että tämä lyhyt historiikki on tehty myös kiireellä. Kirjoituksesta puuttuu erilaiset tarinat, jotka värittäisivät historian sisältöä. Toivottavasti niitä tarinoita tulee vaikka jälkikäteen mieluiten sähköpostin välityksellä, silloin niitä on helppo lisätä kirjoituksen sisälle oikeaan paikkaan kun näin tietokone aikakaudella eletään. Arkistosta löytyisi paljon yksityiskohtaista tietoa, mutta tässä kirjoituksessa on jätetty pois yksityiskohdat ja käsitelty vain pääkohtia. Toivottavasti seuraava historian kirjoittaja etsii myös nämä yksityiskohdat ja pääsee lisäämään myös ne tarinat, jotka tulevana elinvuosina pystyn tähän tekstiin lisäämään. Uskon, että Hirvikosken Eränkävijät viettää vielä 100-vuotis juhlia.

Arto

Seuran perustaminen

Metsästys seuran perustaminen koettiin aiheelliseksi 1950 luvun lopussa. Pyhtäällä monet kylät olivat perustaneet omat metsästysseurat jo paljon aikaisemmin, Myllykylässä ja Hirvikoskella olivat seurat vielä perustamatta. Myllykylä sai oman metsästysseuran 1960 ja se pani vauhtia myös oman metsästysseuran perustamiselle. Ennen seuran perustamista esimerkiksi hirven metsästys tapahtui jonkun henkilön luvalla ja metsästys alue käsitti koko kylän alueen, ei ollut kirjallisia vuokrasopimuksia.

Hirvikosken Eränkävijät ry perustettiin 16.08.1961 perustamiskokouksessa, joka pidettiin Hirvikosken paviljongilla. Paikalla oli runsaasti kyläläisiä. Seuran nimeksi tuli Hirvikosken Eränkävijät Erkki Marttilan ehdotuksesta. Perustamiskirjan allekirjoittajiksi valittiin kirvesmies Veikko Kottila, maanviljelijä Erkki Arola ja Maanviljelijä Markku Yrjölä.

Järjestäytymiskokous pidettiin heti perustamiskokouksen jälkeen ja ensimmäiseen johtokuntaan seuran puheenjohtajaksi valittiin Erkki Arola, varapuheenjohtajaksi Veikko Kottila, sihteeriksi Erkki Paavola ja jäsenet Markku Yrjölä sekä Arvi Vuorela. Johtokunnan varajäseniksi valittiin Lasse Yrjölä ja Voitto Kottila. Ensimmäiset tilintarkastajat olivat Erkki Marttila ja Uuno Metsämarttila. Seuran jäsenmäärä oli jo ensimmäisenä vuonna 51 jäsentä.

Seuran toiminta 1960 - luku

Seuran toiminta keskittyi aluksi maanvuokrasopimusten hankintaan yksityisiltä maanomistajilta ja Pyhtään Kunnalta ja Stokfors OY:tä. Myös ampumatoimintaa heräteltiin ja osallistuttiin erilaisiin kilpailuihin, missä menestystä tuli etenkin haulikko puolella. Erilaisia haulikkoammunta kilpailuja ja riistapolkukisoja pidettiin Kankaan soramontun alueella useita ensimmäisten vuosien aikana. Hirviammunta kilpailuja järjestettiin ennen hirvenmetsästyskauden alkua. Metsästyksessä keskityttiin vahinkoeläinten metsästykseseen ja kannettiin huolta jäniskannan riittävydestä. Hirvilupia oli ensimmäisin vuosina vähän, joko yksi tai kaksi lupaa. Hirvipeijaiset pidettiin useana vuonna Pyhtään Motellilla. Pieniä metsästysrikkomuksia tavattiin myös ja rangaistuksena rikolliset joutuivat kaatamaan nuoria haapoja jäniksille. Seuran puheenjohtaja toimi valvojana. Ensimmäiset metsästys rajoitukset määrättiin 1964, jolloin kiintiöksi määrättiin 5 kpl jäniksiä ja metsoja ja teeriä yhteensä 4 kpl metsästäjää kohden. Riistakiintiöt ovat säilyneet seuran historian aikana nykypäivään asti ja ovat jonkun verran vaihdelleet riistakannan mukaan. Sorsanmetsästys oikeudet sallittiin ensimmäisinä vuosina Myllykylän Erän metsästäjille ja myöhemmin myös joillekin kesämökin omistajille pientä korvausta vastaan. 1960 luvun loppupuolella alettiin järjestää myös joka talvi ampumahiihtokisat ja se perine jatkui parikymmentä vuotta.

1970 - luku

Seitsemänkymmentä luvun alussa keskusteltiin oman metsästysmajan tarpeesta ja vuonna 1972 hyväksyttiin Erkki Marttilan tekemät metsästysmajan piirustukset. Metsästysmajan rakentaminen aloitettiin samana keväänä Ahti Paavolalta vuoratulle tontille. Puutavara hankittiin talkoilla kylän maanomistajilta ja muihin rakennustarvikkeisiin kerättiin rahaa seuran jäseniltä 30 markkaa/ jäsen. Kustannuksia peitettiin myös myymällä hirven lihaa. Rakennustyöt suoritettiin talkootyönä ja

ensimmäisenä vuonna rakennus oli valmis vesikattoon saakka. Maja valmistui 1973 syksyllä. Pikkuisena yksityiskohtana mainittakoon, että majalle päätettiin valaistus hoitaa kaasuvälillä. Metsästysmajan sähköistys päätettiin tehdä 1977 ja pylväät pystytettiin talkootyönä. Majan laajennustyöt päätettiin alkaa 1979, jolloin laajennusosaan tuli nykyinen pukuhuone. Puutavara saatiin lahjoituksena kyläläisiltä yksi runko/ isäntä. Myös seuran lahtimaja ja puuliiteri maalattiin, lahtivajaan tehtiin myös lattia.

Hirvikanta oli voimakkaassa nousussa koko seitsemän kymmentä luvun huipentuen vuoteen 1979, jolloin hirvenkaatolupia oli 38 kappaletta. Hirvimetsällä oli silloin 87 metsämiestä. Hirvipeijaisia järjestettiin muutamina vuosina kaksi kappaletta, joista toinen pidettiin seuran majalla ja toinen yleensä Pyhtään Motellilla. Muuta riistaa metsästettiin kiintiöiden puitteissa melko paljon nykypäivään nähden, etenkin jäniskanta oli runsasta ja ajokoirametsästys suosiossa. Seuran jäsenmäärä seitsemänkymmentä luvun lopussa oli 77 jäsentä.

1980 - luku

Kahdeksankymmentä luvun alkupuoli sujui seuran toiminnan kannalta pääosaltaan normaaleissa metsästysseuran rutiini toimissa. Vedettiin henkeä, olihan juuri saatu valmiiksi metsästysmaja laajennuksineen ja muutamia pienempiä rakennusprojekteja. Kahdeksankymmentä luvun puolivälissä heräsi ajatus hirviradan rakentamisesta ja 1986 ylimääräisessä yleisessä kokouksessa päätettiin aloittaa radan rakentamisvalmistelut Ahti Paavolalta ja Hannu Arolalta vuokratulle maa-alueelle. Radan rahoittamiseen päätettiin hakea veikkausvaroja. Rahoituspäätöksen saanti kesti pitkään ja hanke viivästyi, mutta varoja ei kumminkaan saatu. Keväällä 1988 aloitettiin radan rakentaminen maaston tasaamisella ja sen jälkeen kesän mittaan syntyi radan rakennukset ja ampumapaikat. Radan avajaiskilpailut päästiin pitämään

kesällä 1989 seuran jäsenten kesken. Radan rahoitus tapahtui lainavaroilla ja työ tehtiin jälleen talkootöinä.

Hirvikanta kyseisellä vuosikymmenellä oli alkupuolella runsas, mutta lupamäärät vähenivät jonkin verran 80 - luvun lopussa. Hirvipeijaiset pidettiin vuosittain pyhäinmiespäivän aattona seuran majalla. Muuta riistaa metsästettiin edellisvuosien tapaan ja ajokoiria metsästys oli edelleen suosiossa. Metsästysmajalla pidettiin 80 - luvulla useammat ajokoirakokeet. Seuran jäsenmäärä oli vuosikymmenen lopussa 86 jäsentä.

1990 - luku

1991 vietettiin hirvipeijaisten yhteydessä seuran 30-vuotis juhlia. Kymen Riistanhoitopiiri myönsi hopeisen ansiomerkin Erkki Arolalle ja pronssisen ansiomerkin sai Lasse Yrjölä, Voitto Kottila, Erkki Paavola, Arvi Vuorela, Ahti Paavola ja Ossi Yrjölä.

Seitsemänkymmentä luvun aikana, läpi koko kahdeksänkymmentä luvun ja jatkuen muutaman vuoden yhdeksänkymmentä luvullekin, seuralla oli aina joku alue rauhoitettuna. Alussa rauhoitusalue vaihteli, mutta viimeiset viisitoista vuotta se oli kananiemensuoalue, noin 150 hehtaaria. Kananiemen suon pakkolunastus tapahtui valtion hallintaan kahdeksänkymmentä luvun puolivälissä. Alue saatiin vuokrattua ja siellä oli metsästysoikeus, mutta 1996 perustettiin lain voimalla kyseiselle alueelle kansallispuisto ja metsästys alueella kiellettiin. Kansallispuisto myöhemmin laajeni munasuon puolelle ja pysyvää rauhoitus aluetta seuran alueella on noin 600 hehtaaria.

Kun seuralla oli hyvä metsästysmaja tarvittavine rakennuksineen ja uusi ampumarata oli toiminta keskittynyt paljon ampumaradalla järjestettävään toimintaan. Joka vuosi järjestettiin useat kilpailut ja neljät hirvimerkkiammunnat, joita on jatkettu nykypäivään saakka. Hirviradan

rahoitukseen otettu laina maksettiin nopeasti pois radalta saaduilla tuloilla.

Seuran kiinteistöjä korjattiin pienillä talkoilla melkein joka vuosi, mutta uusia kohteita 90-luvulla ei rakennettu.

Hirvikanta oli melko runsas etenkin Pyhtään rannikkoalueella ja metsästys venyi usein joulukuulle saakka. Muu pienriistametsästys väheni jonkin verran, etenkin ennen niin suosittu ajokoira metsästys väheni 90-luvun lopulla. Ensimmäinen nainen Nina Yrjölä liittyi seuran jäseneksi vuonna 1990. Vuosituhannen vaihteessa seuran jäsenmäärä oli 85 jäsentä.

2000-luku

Kaksituhattaluvulla rakennusinto nousi ja vuonna 2002 päätettiin tehdä laajennusosa lahtivajaan. Kymmenhenkinen talkooporukka kokoontui kesän aikana useana lauantaina ja syksyllä laajennusosa oli valmis. 2004 rakennettiin lahtimajan viereen iso hirsirunkoinen laavu. Tänäkin vuonna kymmenhenkisellä talkooporukalla meni kesälauantai päivät rakentaessa. Laavu, joidenkin mielestä kota, valmistui syksyksi ja ensimmäiset savujaiset otettiin ennen hirvijahtia. Vuonna 2006 rakennettiin lahtivajan yhteyteen kylmiö ja siihen hankittiin uusi kylmäkone. Metsästysmajan katto uusittiin kesällä 2009.

Hirvikanta oli edelleen melko runsas vähentyen vuosikymmenen loppua kohden. Hirven metsästys on ollut koko historian ajan metsästäjien kohokohta riippumatta lupamääristä. Hirvipeijaiset muutettiin vuonna 2002 päivätilaisuudeksi. Hirvikeitto valmistuu periteisesti pyhämiesspäiväaaton ja aamupäivän aikana on järjestetty myös mökkiläisille ja muille halukkaille mahdollisuus osallistua hirvijahtiin ajomiehinä. Metsästävä sukupolvi on vaihtunut kiihtyvällä vauhdilla 2000-luvulla. Nuoria aktiivisia metsästäjiä on melko vähän ja pienriistasaaliit on vähentyneet. Riistalajien yleisyys vaihtelee ajan myötä,

kun 60-luvulla oli vielä runsaasti kanalintuja, ja niiden vähentyessä tilalle on tullut uusia riistalajeja esimerkiksi villisika ja kauris. Seuran ensimmäisen villisian sai saaliikseen Petri Räsänen vuonna 2008.

Pienpetosaaliit on erittäin aktiivisten harrastajien myötä lisääntyneet, ja ehkä sen myötä myös muu riista lisääntyy. Uudella vuosituhannella on myös naiset löytäneet metsästys harrastuksen, kun kolme metsästävä naista liittyi seuran vahvuuteen. Väki kylällä vähenee, mutta seuran jäsenmäärä on ollut hiukan nousussa. Myös vieraspaikkakuntalaisia on otettu harkiten seuran jäseniksi. Seuran nykyinen jäsenmäärä on 91 jäsentä.

Seuran hallinto

Puheenjohtajat

Erkki Arola 1961-1983, Jaakko Paavola 1984-1991, Ossi Yrjölä 1992-2003 ja Arto Vuorela 2004-

Varapuheenjohtajat

Veikko Kottila 1961-1964, Olli Arola 1965-1973, Erkki Vanhala 1974-1982, Hannu Arola 1983-2003 ja Reijo Yrjölä 2004-

Sihteerit

Erkki Paavola 1961-1962, Arvi Vuorela 1963-1971, Ossi Yrjölä 1972-1985, Arto Vuorela 1986-2003 ja Petri Räsänen 2004-

Maanvuokraus

Seuran perustamisesta saakka metsästysvuokra sopimuksia on tehty erittäin onnistuneesti. Parilla palstalla maanomistaja ei vuokrasopimusta ensin tehnyt, mutta tällä hetkellä kaikilla kylän metsästettävillä alueilla on

metsästysvuokra sopimus voimassa. Kansallispuisto alueella metsästys on kielletty, vaikka siellä saa hirveä ajomiehet jahdata.

Metsästysseuran toiminta on aktiivista ja nykyään myös tärkeä sosiaalinen toimintapaikka. Kylän yhteiset toiminnat on vähentyneet, mutta Hirvikosken Eränkävijät kokoaa joka syksy suuren osan kylän asukkaista hirvijahtiin ja sen oheistapahtumiin. Hirvikosken Eränkävijät on vahva seura ja toiminta jatkuu voimakkaana.